

Referat: Judecarea Marchizei de Brinvilliers pentru crimele sale

Aducerea marchizei de Brinvilliers la Paris a fost insotita de intamplari neprevazute pentru paznicii ei, deoarece, spre a scapa de judecata, aceasta femeie, care nu se temea de nimic, a facut tot ce i-a stat in putinta. Astfel, in cateva randuri a cautat sa se sinucida in modul cel mai neasteptat : o data a incercat sa inghita cioburile unui pahar pe care singura l-a spart intre dinti, iar alta data a inghitit pur si simplu niste ace.

Neizbutind sa moara, marchiza nu se resemneaza, ci se straduieste sa-i corupa pe paznici pentru a-i determina s-o elibereze. Planuise sa-l omoare pe Desgrez, sa taie hamurile cailor de la trasura care o transporta si sa fuga, sarind pe unul dintre cai, ori sa organizeze o rapire in drum cu ajutorul catorva prieteni, carora izbutise sa le transmita o scrisoare. Asadar, transportarea marchizei la Paris a fost dificila. Deoarece toate incercarile de a se salva au ramas fara rezultat, odata inchisa la Concier-gerie pe data de 25 aprilie, marchiza se straduieste sa obtina sprijinul lui Pennautier, insinuind ca acesta i-ar fi fost complice la crimele savarsite. Insinuarile, precum si nenumaratele scrisori ce incearca sa i le transmita, sfar-sesc prin a-l face suspect pe Pennautier care, cu toata inalta sa pozitie, este arestat si inchis tot la inchisoarea Conciergerie, chiar in camera in care fusese detinut Ravillac, asasinul regelui Henric al IV-lea. In ajunul mortii, marchiza face o marturisire care dovedeste ca Pennautier nu fusese decat o victima a acestei femei, cu resurse nefarsite, dar atat de rau folosite.

Dat fiind privilegiul pe care il da titlul de noblete, marchiza de Brinvilliers a fost judecata de cea mai inalta instanta din acea vreme, este vorba de Marea Camera si Tribunalul Tournelle reunite sub presedintia lui Lamoignon. Procesul s-a judecat de la data de 29 aprilie la 16 iulie 1676. in cursul celor 22 de sedinte, marchiza a dat dovada de o vointa puternica, de o energie si totodata de o prezenta de spirit care a uimit tot timpul pe judecatorii ei. A negat toate invinuirile ce i se aduceau si a explicat confesiunea scrisa, gasita asupra ei in momentul arestarii, ca fiind facuta sub influenta unei febre puternice, o stare de nebunie, rod al unei imaginatii bolnave.

Nici confruntarea cu Briancourt, a carui depozitie a fost cel mai grav act de acuzare, n-a facut-o sa-si piarda sangele rece. in legatura cu aceasta confruntare, Lamoignon noteaza : "Este un spirit care ne inspaimanta. Am judecat ieri procesul ei pana la orele 8 seara ; a fost confruntata cu Briancourt, in fata Camerei, timp de 13 ore ; astazi, din nou timp de 5 ore, dar a sustinut cele doua confruntari cu o forta surprinzatoare. Cand, la sfarsitul dramaticei sale depozitii, Briancourt izbucneste in plans, marchiza, stapana pe ea, ii spune cu dispret : "Plangi ? Ce lipsa de curaj !"

Aparatorul marchizei de Brinvilliers a fost maestrul Nivelles, avocat inzestrat cu o mare abilitate si elocventa, a carui fama s-a pastrat timp indelungat. Pledoaria in apararea femeii invinuite de atatea crime si-o incepe in felul urmator :

"Atrocitatea crimelor si calitatea persoanei invinuite impun probe dintre cele mai neindeielnice, probe scrise, s-ar putea spune, cu raze de lumina". in continuare, maestrul Nivelles se intreaba

daca probele aduse contra marchizei sunt concludente si, de-a lungul intregii sale pledoarii, incearca sa demonstreze contrariul. Rand pe rand, talentatul avocat demonstreaza ca nu certitudinea, ci dubiul se desprinde din depozitiile diferitilor martori ; subliniaza contradictiile dintre aceste depozitii, insistand, indeosebi, asupra declaratiei lui La Chaussee ; reuseste sa argumenteze ca biletul aflat in caseta lui Sainte-Croix a fost introdus in caseta inaintea fiolelor cu otrava si, in fine, aparatorul inlatura probele din confesiunea scrisa a acesteia, sprijinindu-se pe puterice argumente de drept canonic, care ii ingaduiau sa afirme ca acel document este "potrivit legilor divine si omenesti, sacru si inviolabil".

In incheierea pledoariei, constituita cu o deosebita arta, Nivelles se straduiește sa inspire judecatorilor mila pentru acuzata. Vaduva unuia dintre fratii marchizei atrage atentia partii civile ca n-ar trebui sa se ridice impotriva acuzatei, din moment ce moartea sotului ei a fost razbunata prin pedepsirea lui La Chaussee. isi exprima mirarea fata de dorinta vadovei si o avertizeaza ca prin indarjirea ei va merita reprosul de a nu fi avut sentimente afectuoase pentru nepotii ei, pe care ar fi trebuit sa-i considere ca pe proprii sai copii.

La 15 iulie marchiza este adusa pentru ultima oara in fata judecatorilor. Atitudinea ei ramane neschimbata. Dupa ce ultimul interogatoriu ia sfarsit, presedintele Lamoignon anunta ca, la cererea surorii ei, calugarita carmelita, va fi trimis un preot pentru a se ocupa de "salvarea sufletului ei". Acest preot era abatele Edmond Pirot, profesor la Sorbona, cunoscut pe atunci in intreaga Europa pentru preocuparile sale filozofice si indeosebi pentru discutiile sale cu Leibniz. Pirot reuseste sa castige increderea marchizei si sa obtina marturisirea pe care nici prelungitele interogatorii, nici confruntarile, nici apelurile adesea patetice ale lui Lamoignon si nici teama de tortura nu i le putusera smulge.